

Littafin Daniyel — Na Dari da Saba'in da Biyar

Almasihu Mai Daukaka: Daidaitattun Alamu na Annabci a cikin Daniyel da Ru'ya ta Yohanna

Jeff Pippenger

2024-04-05

Wahayin Almasihu a sura ta goma na littafin Daniyel, ita ce wannan wahayin da Yahaya ya gani a cikin Ru'ya ta Yohanna. Ita ce wahayin “marah,” wadda ita ce sigar mace ta wahayin “mareh” na bayyanar Almasihu. “Mareh” ita ce wahayin shekaru dubu biyu da dari uku, kuma ma'anarta ta farko ita ce “bayyanar.” “Bayyanar” Almasihu ga Daniyel da Yahaya duka, wahayi ne na Almasihu cikin daukaka.

A rana ta ashirin da huɗu ga wata na fari, sa'ad da nake a gefen babban kogin, wato Hiddekel; sai na daga idona, na duba, sai ga wani mutum sanye da lallausan lilin, kuma an dāure kugunsa da zinariya mai kyau ta Uphaz. Jikinsa kuma ya yi kama da beryl, fuskarsa kuma kamar walkiya, idanunsa kamar fitilun wuta, hannuwansa da kafafunsa kuma kamar tagulla mai gogewa a launi, muryar maganarsa kuma kamar muryar taro mai yawa. Daniyel 10:4–6.

Kalmar “mareh” wadda ke nufin “bayyanuwa” an fassara ta a cikin wannan nassi da cewa “bayyanar walkiya.” An yi amfani da wannan kalma sau huɗu a babi na goma, kuma sau biyu an fassara ta da “wahayi”, sau biyu kuma da “bayyanuwa.” An kuma yi amfani da ita sau uku a cikin sigarta ta mace. Kalmar “marah” ita ce sigar mace ta wahayin “bayyanuwa.” An bayyana ta da ma'anar “madubi”, kuma ita ce karin magana mai “haifarwa” wadda ke sa wani abu ya faru sa'ad da aka gan ta.

Karin magana mai nuna haddasawa ana samo shi ne daga sifa wadda ke sa wani abu ya faru ko kuma ta haifar da wani sakamako. A fannin harshe da nahawu, sau da yawa yana nufin aikatau ko tsarin jumla da ke bayyana ma'anar sa wani ko wani abu ya aikata wani aiki ko ya fuskanci wani hali.

Alal misali, a cikin jimlar “Ta sa shi dariya,” aikatau “sa” na sanadiyya ne domin yana nuna cewa mai aikatawa (ita) ya sa abin da aka yi wa aiki (shi) ya aikata abin (dariya).

“Na sa aka gyara motata.” (A cikin wannan jimla, maudu'in “ni” ya sa wani dabam ya aiwatar da aikin gyaran motar.)

“Ta sa dalibanta su yi karatu domin jarrabawar.” (A nan, batun “Ita” ya sa dalibanta suka shiga cikin aikin yin karatu domin jarrabawar.)

“An aske masa gashi.” (A wannan yanayin, abin da ake nufi da “Shi” shi ne ya sa wani mutum dabam ya aiwatar da aikin aske masa gashin kansa.)

“Kamfanin ya sa aka gyara ginin.” (A cikin wannan jimla, kamfanin ne ya sa wani dabam ya aiwatar da aikin gyaran ginin.)

“Za mu sa yara su taimaka da ayyukan gida.” (A nan, maudu’in “Mu” yana shirya ya sa yaran su shiga cikin aikin taimakawa da ayyukan gida.) A cikin kowane ɗaya daga cikin waɗannan misalan, aikatau masu sa haddasawa (had, made, got, get) suna nuna cewa maudu’in ne yake sa wani dabam ya aikata aikin da babban aikatau ya bayyana (repaired, study, cut, renovated, help).

Wahayin “march” na bayyanuwa, sa’ad da aka bayyana shi a sigar jinsi na mata “marah”, kuma aka fassara shi da cewa “madubi”, yana nuna cewa wahayin Almasihu mai ɗaukaka ana sãke bayyanar da shi a cikin waɗanda suke kallon wahayin. Sa’ad da Daniyel ya ga “bayyanuwar” Almasihu kamar walƙiya, wani rukuni na mutane suka gudu cikin tsoro, amma ga Daniyel ya haifar da canji na ban al’ajabi a cikinsa.

Ni kuwa, ni Daniyel kaɗai na ga wahayin; gama mutanen da suke tare da ni ba su ga wahayin ba; amma wata babbar firgita ta fãɗo a kansu, har suka gudu suka buya. Saboda haka aka bar ni ni kaɗai, na ga wannan babban wahayi, ba kuwa wani ƙarfi da ya ragu a gare ni: gama kyawuna ya juya a cikina ya zama lalacewa, ban kuwa riƙe wani ƙarfi ba. Daniyel 10:7, 8.

Ana wakiltar gaskiya da kalmar Ibrananci mai nufin “gaskiya,” wadda aka gina ta da harafi na farko, na goma sha uku, da na ƙarshe na haruffan Ibrananci. Harafi na farko da harafi na ƙarshe kullum iri ɗaya ne ga Almasihu, domin Alpha da Omega koyaushe suna wakiltar ƙarshe tare da farko. Harafi na tsakiya ko na goma sha uku yana wakiltar tawaye. Daniyel ya ce, “Ni Daniyel ni kaɗai na ga wahayin,” amma mutanen da suke tare da Daniyel, waɗanda suke rayuwa cikin tawaye, “ba su ga wahayin ba.” Saboda haka Daniyel “shi kaɗai” “ya ga babban wahayin.” A farkon da kuma a ƙarshe, Daniyel shi kaɗai ya ga wahayin, kuma nuni na biyu ya sa waɗanda suka gudu suka bayyana tawayensu. Daniyel yana wakiltar mutanen Allah a kwanaki na ƙarshe waɗanda ake canza su zuwa surar Almasihu ta wurin aikin kallon surarsa. Ya kamata mu dubi wahayin “madubin kallo.”

“Dole ne mu sami sanin Allah ta wurin kwarewar rayuwa ta zahiri. Idan muka ci gaba da neman sanin Ubangiji, za mu sani cewa fitowarsa ta riga ta shiryu kamar safiya. Almasihu yana kira gare mu mu cika da dukan cika Allah. Sa’an nan za mu iya wakiltar kamalar addinin Kirista da gaske. ‘Duk wanda ya sha ruwan da zan ba shi,’ in ji Mai Ceto, ‘ba zai ƙara jin ƙishirwa ba har abada; amma ruwan da zan ba shi zai zama a cikinsa rijiya ta ruwa mai bubbugowa zuwa rai madawwami.’ Almasihu yana so mu zama abokan aiki tare da Shi. Sa’ad da aka kwashe son kai daga gare mu, zai ba mu alherinsa domin mu rabawa waɗansu. Rassan zaitun biyu, waɗanda ta cikin bututun zinariya biyu suke zubar da man zinariya daga kansu, tabbatacce ne za su ba tasoshin da aka tsarkake haske da ta’aziyya da bege da ƙauna domin waɗanda suke cikin bukata. Dole ne mu miƙa wa Allah hidima fiye da ta lokaci-lokaci. Amma za mu iya yin haka ne kaɗai ta wurin koyon Yesu, muna riƙe da tawali’unsu da ƙanƙantar zuciarsa. Mu boye kanmu cikin Allah. Mu kasance da bangaskiya gare Shi. Mu zauna cikin Almasihu. Sa’an nan mu duka, ‘da fuska a buɗe muna duban ɗaukakar Ubangiji kamar a cikin madubi, ana sãke mu zuwa cikin wannan siffa ɗaya daga ɗaukaka zuwa ɗaukaka,’—daga hali zuwa hali. Allah ba ya sa ran abubuwan da ba su yiwuwa daga gare ka ko daga gare ni. Ta wurin dubansa, za a iya sãke mu zuwa cikin siffarsa.” Signs of the Times, Afrilu 25, 1900.

A cikin sura ta goma da kuma sura ta tara na littafin Daniyel, Jibrilu ya ba Daniyel fassarar wahayin annabci na waje da na ciki; kuma furuci na farko na Daniyel a aya ta ɗaya ta sura ta goma shi ne cewa ya fahimci duka wahayin biyu, waɗanda aka wakilta da “al’amarin” da kuma “wahayin.” Ya karɓi wannan fahimta ne a ƙarshen kwanaki ashirin da ɗaya waɗanda ya shafe su cikin makoki. Waɗannan kwanaki ashirin da ɗaya sun ƙare da zuwan Mika’ilu shugaban mala’iku. Lambar ɗari biyu da ashirin, da kuma lambar ashirin da biyu, wadda ita ce kashi na goma ko ushurin ɗari biyu da ashirin, alama ce ta haɗuwar Allahntaka da ɗan’adamtaka, kuma a rana ta ashirin da biyu ne aka sāke Daniyel zuwa cikin surar Almasihu.

Ban ci gurasu mai daɗi ba, ba kuwa nama ko ruwan inabi ya shiga bakina ba, ba kuma na shafe kaina da mai ko kaɗan ba, har sai da cikakkun makonni uku suka cika. Kuma a rana ta ashirin da huɗu ta wata na fari, sa’ad da nake a gefen babban kogin, wato Hiddekel; sai na ɗaga idanuna, na duba, ga shi, wani mutum sanye da lilin, ƙugunsa kuma a ɗaure da zinariya mai kyau ta Uphaz. Daniyel 10:3–5.

Daniyel yana wakiltar mutanen Allah na kwanaki na ƙarshe waɗanda, ta wurin Kalmar annabcin Allah, suka gane cewa an warwatsa su, kuma suke makokin halin warwatsuwaru tare da neman haske. An misalta halin warwatsuwaru da wani kwari na matattun ƙasusuwan busassu a Ezekiyel sura ta talatin da bakwai. Kasusuwan matattu ne, kuma a warwatse suke, amma an bayyana su a matsayin gidan Isra’ila. Gidan Isra’ila na kwanaki na ƙarshe shi ne dubu ɗari da arba’in da huɗu. A warwatse suke, kamar yadda Daniyel ya gane daga littattafan Irimiya da Musa. A cikin Ezekiyel, matattun suna nuna cewa sun gane halinsu.

Sa’an nan ya ce mini, ‘Dan mutum, waɗannan ƙasusuwan su ne dukan gidan Isra’ila: ga shi, suna cewa, Kasusuwanmu sun bushe, begemu kuma ya ɓace: an yanke mu daga ɓangarorinmu. Ezekiyel 37:11.

Gidan Isra’ila, wato ƙasusuwan nan, yana shelanta cewa an “yanke mu daga ɓangarorinmu.” Sun fahimci yanayinsu na watsewa. Gidan Isra’ila na kwanaki na ƙarshe yana cika misalin budurwai goma har zuwa ga ainihin wasifarsa, kuma a cikin tarihin Millerite cika fahimtar cewa an yanke su daga ɓangarorinsu ta bayyana sa’ad da budurwai masu hikima suka fara gane cewa suna cikin lokacin jinkiri, haka kuma cewa lokacin jinkirin wani takamaiman sashe ne na misalin. Waɗanda suke cikin Ezekiyel da suka gane yanayinsu na watsewa su ne waɗanda, bayan cizon rai na fari, suka gane cewa suna cikin lokacin jinkiri.

Dukansu, ƙasusuwan Ezekiyel da masu hikima na misalin budurwai goma an wakilta su ta wurin makokin Daniyel a cikin kwanaki ashirin da ɗaya. Bayan kwanaki ashirin da ɗaya, a rana ta ashirin da biyu, Mika’ilu ya sauko, aka kuma ba Daniyel wahayi na Almasihu cikin ɗaukaka wanda ya sāke Daniyel ya zama cikin siffar Almasihu. Haka kuma dole ne budurwai masu hikima da ƙasusuwan matattu su bi ta cikin canjin da wahayin madubi yake kawowa.

Daniyel, matattun ƙasusuwan Ezekiyel, da kuma budurwai masu hikima na tarihin Millerite, dukkansu suna daidaita da shaidu biyu waɗanda aka kashe a Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha ɗaya. An kashe Musa da Iliya, amma za a ta da su a ƙarshen kwanaki uku da rabi na annabci. Mika’ilu ne ya ta da Musa, kamar yadda aka bayyana a cikin littafin Yahuda.

Amma Mika'ilu babban mala'ika, sa'ad da yake gardama da Iblis, yana muhawara game da jikin Musa, bai kuskura ya kawo masa zargi na cin mutunci ba, sai ya ce, Ubangiji ya tsawata maka. Yahuda 1:9.

A cikin sura ta goma ta littafin Daniyel, Daniyel ya karɓi wahayi na madubin kallo lokacin da Mika'ilu ya sauko bayan kwanaki ashirin da ɗaya na makoki. Muryar Mika'ilu ce take ta da matattu.

Gama Ubangiji da kansa zai sauko daga sama da ihun kira, da muryar shugaban mala'iku, da kuma ƙarar ƙahon Allah; matattu kuma cikin Almasihu za su tashi da fari. 1 Tasalonikawa 4:16.

Babi na goma na Daniyel yana bayyana sauyawar motsin Laodisiya na mala'ika na uku zuwa motsin Filadelfiya na mala'ika na uku. Ya yi daidai da shaidu biyu na Ru'ya ta Yohanna babi na goma sha ɗaya, da matattun ƙasusuwan Ezekiyel babi na talatin da bakwai, da budurwai masu hikima a cikin misalin budurwai goma, da kuma Millerites waɗanda suka cika misalin. Jibrilu ne ya ba da fassarar wahayin babban madubi, yana kuma kammala aikin fassarar da ya fara a babi na tara. An kammala fassarar ta wurin Jibrilu ya bayyana tarihin annabci da ake samu a babi na goma sha ɗaya, wanda a hakika yake ci gaba har zuwa ayoyi uku na farko na babi na goma sha biyu. Sa'an nan a aya ta huɗu ta babi na goma sha biyu, an gaya wa Daniyel ya rufe littafinsa da hatimi.

A cikin sura ta goma na littafin Daniyel, “layi bisa layi”, Daniyel yana wakiltar mutanen Allah na kwanaki na ƙarshe waɗanda kuma aka wakilta a cikin sura ta biyu ta littafin Daniyel a matsayin masu nema da gaske (a ƙarƙashin barazanar mutuwa), su fahimci sakon annabci na waje da aka wakilta ta wurin boyayyen siffar dabbobi na Nebukadnezzar. Haka kuma yana neman ya fahimci wahayin sakon annabci na ciki da aka wakilta ta wurin kwanaki dubu biyu da ɗari uku. Bayan kwanaki ashirin da ɗaya na makoki na alama a cikin sura ta goma, daga bisani an wakiltce shi a matsayin wanda ya fahimci dukkan wahayin biyu. Cikawar fahimtarsa ta tabbata ne sa'ad da shugaban mala'iku ya sauko, kuma aka taɓa shi sau uku.

Ƙwarewarsa tare da Mika'ilu, wahayin Mika'ilu da shi kaɗai yake gani, yana shirya shi domin ya karɓi cikakkiyar fassarar duka wahayin cikin gida da na waje na annabci. An shimfiɗa wannan ƙwarewar a sarari, layi bisa layi, cikin hanya mai matuƙar daki-daki sa'ad da aka haɗa ta da Ezekiyel sura ta talatin da bakwai, Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha ɗaya, da Ishaya sura ta shida. Ayar da ke cikin sura ta goma sha ɗaya inda Jibrilu ya haɗa wahayi biyun wuri guda ita ce aya ta goma, gama a can ne sarkin arewa yake ci gaba har zuwa ga kagara, amma ba ƙara gaba ba. Kagara ita ce al'umma, ko kuwa babban birni, ko kuma sarkin Masar a cikin ayar, kamar yadda Ishaya ya bayyana a sura ta bakwai.

Gama shugaban Suriya shi ne Damaskus, shugaban kuma na Damaskus shi ne Rezin; kuma cikin shekara sittin da biyar za a ragargaza Efraim, har ya daina zama al'umma. Shugaban Efraim kuma shi ne Samariya, shugaban kuma na Samariya shi ne ɗan Remaliya. In ba za ku ba da gaskiya ba, lalle ba za a tabbatar da ku ba. Ishaya 7:8, 9.

A aya ta goma, ta babi na goma sha ɗaya na Daniyel, sarkin arewa ya iso kan iyakar Masar, kuma ayar ta bayyana wannan a matsayin “kagara” ta Masar (sarkin kudu). Ana iya nuna cewa aya ta

goma tana wakiltar shekara ta 1989, sa'ad da aka share Tarayyar Soviet ta hanyar papanci da rundunar wakilinsa, wato Amurka. Wannan shi ne na farkon yaƙe-yaƙe uku na wakilai, wanda a ƙarshe yaƙe zama Yaƙin Duniya na Uku a yaƙin wakilai na uku (Panium). Yaƙin wakilai na biyu yana wakiltuwa da ayoyi na goma sha ɗaya da goma sha biyu, kuma yana faruwa a yanzu a Yukiren, inda Rasha take wakiltar sarkin kudu, kamar yadda Tarayyar Soviet ta wakilci sarkin kudu a cin kashinta a shekara ta 1989.

Na taɓa amfani da furucin “cold war” a baya domin in bambanta tsakanin waɗannan yaƙe-yaƙen wakilai guda uku da kuma yaƙe-yaƙen duniya. A zahiri, ana yi da gaske yaƙi a Ukraine, saboda haka ainihin ba “cold war” ba ne, amma yaƙin wakilai ne tsakanin ikon papacy da abokan kawancensa, da kuma Rasha. Amma za a yi yaƙin duniya na uku, inda kusan kowace al’umma za a ɗauke ta a matsayin makoma ta hari.

“Da ma mutanen Allah suna da fahimtar hallakar da ke gabatowa ta dubban birane, waɗanda yanzu kusan an ba da su ga bautar gumaka! ...”

“Laifi ya kusa kaiwa iyakarsa. Rikicewa ta cika duniya, kuma babban firgici ba da daɗewa ba zai zo a kan ’yan Adam. Ƙarshe ya yi kusa ƙwarai. Mu da muka san gaskiya ya kamata mu kasance muna shirya kanmu domin abin da ba da daɗewa ba zai auko wa duniya a matsayin mamaya mai ban mamaki.” Review and Herald, Satumba 10, 1903.

A cikin ayoyi na goma sha ɗaya da goma sha biyu, Rasha, sarkin kudu, za ta kayar da rundunar wakiliyar papanci, wadda gwamnatin Nazi ke wakilta tana kuma jagorantar ƙoƙarin yaƙin Yukiren, kuma wadda tsohuwar rundunar wakiliyar papanci, wato Amurka, ke goyon baya. A Yaƙin Duniya na Biyu, rundunar wakiliyar papanci, wato sarkin arewa, a kan Rasha mai Kwaminisanci ita ce gwamnatin Nazi ta Jamus, kuma wannan rundunar wakiliya ta sha kaye, kamar yadda za ta sake shan kaye a Yukiren nan gaba kaɗan.

Yaƙin wakilai na uku ana wakilta shi a ayoyi na goma sha uku zuwa goma sha biyar, kuma ya cika a tarihin ɗa ta wurin yaƙin Panium. Za a aiwatar da yaƙin wakilai na uku ta hannun Amurka, rundunar wakili ta papacy, kuma sarkin arewa zai yi nasara a wannan yaƙi a kan rashin yarda da Allah, kamar yadda ya yi a yaƙin wakilai na farko (yaƙin cacar-baki). A yaƙin wakilai na farko da na uku, sarkin arewa—papacy—yana kayar da sarkin kudu (Tarayyar Soviet), sa'an nan kuma ya kayar da Majalisar Dinkin Duniya. Rundunar wakilinsa a waɗannan yaƙe-yaƙe biyu ita ce, kuma za ta sāke zama, Amurka.

Bayan nasarar Putin a Ukraine, za a sake zaɓen Trump a matsayin shugaban ƙasa na takwas, wato ɗaya daga cikin shugabannin ƙasa bakwai da suka yi mulki a Amurka tun lokacin da aka cika yaƙin wakili na farko (yaƙin sanyi) a shekarar 1989, wanda shi ne lokacin ƙarshe ga motsin gyara na mala'ika na uku. Trump yana wakiltar ƙahon Republican a kan dabbar ƙasa, kuma ya karɓi mummunan rauni mai kisa daga hannun dabbar rashin imani na “woke” a shekarar 2020, a cikas annabcin shaidu biyu na Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha ɗaya da aka kashe a kan titi.

Future for America tana wakiltar ƙahon Furotesta na gaskiya a cikin wannan tarihin guda ɗaya, kuma a shekara ta 2020, Future for America ta sami rauni mai kisa a hannun dabbar “woke” marar

bangaskiya ga Allah. A shekara ta 2023, bayan shekaru ashirin da biyu tun daga 2001, Mika’ilu ya sauko domin ya fara aikin da Ezekiyel, Yohanna, Daniyel da Ishaya suka wakilta, na tayar da runduna mai karfi wadda za a daukaka a matsayin tuta a lokacin dokar Lahadi mai zuwa nan ba da dadewa ba.

A cikin shekara ta 1856, motsin Millerite na Filadelfiya ya sauya ya zama motsin Millerite na Laodicea, kuma a can da a wancan lokaci suka ki karin sani game da lokuta bakwai, sa’an nan kuma suka kammala tawayensu gaba daya a shekara ta 1863. Millerites suka sauya daga yanayin da ikkilisiya ta shida ta Filadelfiya take wakilta, zuwa ga gogewar ikkilisiya ta bakwai, kuma wannan mahimmin juyin ya yi daidai da tarihin shekara ta 2023, sa’ad da motsin Laodicea na Future for America ya sauya daga gogewar ikkilisiya ta bakwai, ya koma ga gogewar ikkilisiya ta shida ta Filadelfiya. A cikin wannan aikace-aikacen annabci, kahon Furotesta na gaskiya, kamar yadda yake ga kahon Republican, ya zama na takwas, wanda ya fito daga cikin bakwai.

Makullin gane cewa yaƙin Yukiren shi ne yaƙin wakilai na biyu, shi ne “kagara” ta aya ta goma, da kuma aya ta bakwai. A cikin aya ta bakwai, wadda ta wakilta karɓar mugun rauninta da papanci ya yi a shekara ta 1798, sarkin kudu ya shiga cikin “kagara” ta sarkin arewa, kuma wannan ya cika sa’ad da janar dɓn Napoleon ya shiga cikin Vatican ya kuma kama Paparoma a matsayin fursuna. Sarkin kudu ya shiga cikin kagara. A cikin aya ta goma, sarkin arewa, mai wakiltar papanci da rundunar wakilinsa, wato Amurka, ya share tsarin Tarayyar Soviet, amma ya bar “kagara” a tsaye. “Kagara” ita ce kai, babban birni—wato Rasha.

Amma “kai,” ko kuma kagara, za a iya kafawa ne kawai bisa ga shaidu biyu ko uku ta wurin amfani da Ishaya sura ta bakwai, ayoyi bakwai da takwas. Ishaya bakwai, aya ta takwas da tara, su ne babban wurin nuni na farko ga jerin maƙalolin Hiram Edson game da “lokuta bakwai” waɗanda aka wallafa a shekara ta 1856. Ayoyi biyu da suke kafa cewa Rasha ce kagara wadda take rinjaye a yaƙin Ukraine na yanzu, su ne kuma ayoyi biyun da suke kafa mafarin duka “lokuta bakwai,” a kan masarautun arewa da kudu na Isra’ila. Aya ta goma ta sura ta goma sha ɗaya tana bayyana wahayi na waje, wanda ’Yar’uwa White take koyarwa cewa yana bisa tashin da faɗuwar masarautu.

“Daga tashin da faɗuwar al’ummai kamar yadda aka bayyana a sarari cikin littattafan Daniyel da Ru’ya ta Yohanna, ya kamata mu koyi yadda ɗaukakar waje kawai da ta duniya ba ta da wani amfani. Babila, tare da dukan ikonta da ɗaukakarta, irin wadda duniyarmu ba ta kara gani ba tun daga wancan lokaci,—iko da ɗaukaka waɗanda a wurin mutanen zamanin nan suka zama kamar masu ƙarfi ne kuma masu dawwama,—ta yaya gaba ɗaya ta shude! Kamar ‘furen ciyawa,’ ta hallaka. Yaƙub 1:10. Haka kuma masarautar Mediya da Fāris ta hallaka, haka kuma masarautun Girka da Roma. Haka kuma dukan abin da ba shi da Allah a matsayin tushensa yakan hallaka. Abin da kaɗai zai iya dawwama shi ne abin da yake haɗe da manufarsa, kuma yake bayyana halinsa. Ka’idojinsa su kaɗai ne tabbatattun abubuwa da duniyarmu ta sani.” Annabawa da Sarakuna, 548.

Yaƙe-yaƙen wakilci guda uku “an bayyana su sarai a cikin littattafan Daniyel da Ru’ya ta Yohanna,” kuma mabuɗin wannan gaskiya shi ne “kagarar” da ke aya ta goma, ta Daniyel sura ta goma sha ɗaya. Amma aya ta goma tana kuma magana ne game da hangen nesa na ciki, domin mafarin duka “sau bakwai,” an kuma fayyace shi a Ishaya sura ta bakwai aya ta takwas da ta tara.

Na waje da na ciki ba za a iya raba su ba, kuma lokutan nan biyu na shekaru dubu biyu da dari biyar da ashirin su ma sanduna biyu ne na Ezekiyel, wadanda idan aka hada su wuri guda, suna wakiltar hatimcewar mutum dubu dari da arba'in da huɗu, wato haɗuwar Allahntaka da ɗan'adamtaka.

Kwarewar Daniyel game da wahayi na “marah” mai kawo sakamako tana wakiltar layin annabci inda Mika'ilu yake saukowa ya kuma ta da mutanensa na kwanaki na ƙarshe. Wannan tashin yana wakiltar matakan da Almasihu yake cika domin ya haɗa Allahntakarsa da mutuntakar mutanensa na kwanaki na ƙarshe. Ana cika wannan ta wurin haɗuwar tunanin Allahntaka da tunanin mutum domin su zama masu tunani ɗaya, kuma ana cika shi a ɗakin kursiyin, a Wuri Mafi Tsarki, wanda shi ne “mafaka” da 'Yar'uwa White ta bayyana a matsayin “kagara” (mafaka) ta rai.

A cikin ɗakin kursiyin, mutanen Allah na kwanaki na ƙarshe suna karɓar tunanin Almasihu, sa'an nan kuma a zaunar da su tare da Almasihu a wuraren samaniya. Wurin samaniya inda Almasihu yake zaune shi ne kagara ko kuma kan haikali. Haikalin jiki yana da ƙananan dabi'a, wadda ita ce nama, ko jiki. Haka kuma yana da babbar dabi'a, wadda ita ce tunani. A aya ta goma ta Daniyel sura ta goma sha ɗaya, mabudin da yake nuna kagara ta wahayi na waje, shi ne kuma yake nuna kagara ta wahayi na ciki, kuma ta haka yana gano tarihin da ƙahonin Jamhuriyanci da na Furotesta suke sauyawa zuwa siffar dabba (Jamhuriyanci), ko kuwa siffar Allah (Furotestanci na gaskiya). Daga nan ƙahonin biyu dukansu sukan zama na takwas wanda yake daga cikin bakwai.

Saboda haka, ƙahon gaskiya na Furotestanci shi ne ƙahon Filadelfiya wanda shi ne babban rundunar Ezekiyel, da kuma tutar Ishaya wadda aka ɗaga a cikin yaƙi da siffar dabbar, da fari a Amurka sannan kuma a duniya. Daniyel sura ta goma sha ɗaya, aya ta goma, ta bayyana wurin da haɗuwar sanduna ta fara a tarihin tsarki. Yaƙin Yukiren ya fara ne a 2014, amma sai a 2022 ne Rasha ta fara mamaye Yukiren. A 2023, shekaru ashirin da biyu bayan 2001, Mika'ilu ya fara aikinsa na ta da wadanda suka sha wahalar takaicinsu na fari, cikin cika misalin budurwai goma a 2020. Da fari ya tayar da “murya” wadda yanzu take kuka a cikin jeji. A Yuli 2023, waccan murya ta fara kuka, kuma ita ce murya ɗaya da aka ta da ita a farkon motsin gyaran mala'ika na uku a 1989, gama Yesu kullum yana kwatanta ƙarshen da farkon.

“Muryar” mai kira a jeji ta fara amo ne ta wurin gabatar da Ru'ya ta Yohanna sura ta ɗaya, inda aka wakilta haɗuwar Allahntaka da ɗan'adamtaka a matsayin Ru'ya ta Yesu Almasihu, ru'ya wadda ake buɗewa gab da ƙofar jarrabawa ta rufe. Daniyel ya fuskanci wannan ru'ya a sura ta goma, tare da wahayin “causative”. Haɗuwar Allahntaka da ɗan'adamtaka a ayoyi na farko na Ru'ya ta Yohanna tana wakiltar gaskiya mafi muhimmanci, bisa ga ƙa'idar ambato na farko. Haɗuwar Allahntaka da ɗan'adamtaka, wadda ita ce hatimin mutum dubu dari da arba'in da huɗu, ana cika ta ne ta wurin Maganar Allah. Ana ba da wannan Maganar daga Uba zuwa ga Da, wanda kuma yake ba mala'ikansa, sa'an nan shi kuwa ya ba da saƙon ga wakilin ɗan'adam. Matakai biyu na farko Allahntaka ce ke wakilta. Wadannan matakai biyu suna da wannan bambanci na musamman, cewa mataki na biyu na Allahntaka yana wakiltar Allahntakar da ta halicci dukan abubuwa. Matakai biyu na gaba kuwa halittun Allah ne ke wakilta. Mataki na farko mala'ika ne marar faɗuwa, kuma bayyanuwar halittar Allah ta biyu ita ce wadda aka ba ta ikon sāke halitta bisa ga irin kanta. Wannan mataki na huɗu, mai wakiltar ɗan'adamtaka, sai ya ɗauki saƙon ya aika da

shi zuwa ga ikkilisiyoyi, domin ikkilisiyoyin su “karanta kuma su ji” waɗannan abubuwan da aka rubuta a ciki.

Za mu ci gaba da wannan nazari a talifi na gaba.

Wahayin Yesu Almasihu ne, wanda Allah ya ba shi, domin ya nuna wa bayinsa abubuwan da dole su faru ba da dadewa ba; sai ya aiko ya sanar da shi ta wurin mala'ikansa ga bawansa Yohanna: wanda ya ba da shaida ga maganar Allah, da kuma ga shaidar Yesu Almasihu, da dukan abubuwan da ya gani. Mai albarka ne wanda yake karantawa, da waɗanda suke jin kalmomin wannan annabci, kuma suke kiyaye abubuwan da aka rubuta a cikinsa: gama lokaci ya yi kusa. Yohanna ga ikilisiyoyi bakwai da suke a Asiya: Alheri ya tabbata a gare ku, da salama, daga gare shi wanda yake, kuma wanda ya kasance, kuma wanda ke zuwa; kuma daga ruhohi bakwai waɗanda suke a gaban kursiyinsa; Kuma daga Yesu Almasihu, wanda shi ne amintaccen shaida, ɗan fari daga matattu, kuma shugaban sarakunan duniya. Gare shi wanda ya kaunace mu, ya kuma wanke mu daga zunubanmu cikin jininsa, Kuma ya mai da mu sarakuna da firistoci ga Allah da Ubansa; gare shi ɗaukaka da mulki su tabbata har abada abadin. Amin. Ga shi, yana zuwa tare da girgije; kuma kowane ido zai gan shi, har da waɗanda suka soke shi: kuma dukan kabilun duniya za su yi makoki saboda shi. Hakika, Amin. Ni ne Alfa da Omega, mafari da ƙarshen, in ji Ubangiji, wanda yake, kuma wanda ya kasance, kuma wanda ke zuwa, Maɗaukaki. Ni Yohanna, wanda ni ma ɗan'uwanku ne, abokin tarayya kuma a cikin wahala, da a cikin mulki, da haƙurin Yesu Almasihu, ina a tsibirin da ake kira Patmos, saboda maganar Allah, da kuma saboda shaidar Yesu Almasihu. Na kasance cikin Ruhu a ranar Ubangiji, sai na ji a bayana wata babbar murya, kamar ta ƙaho, tana cewa, Ni ne Alfa da Omega, na farko da na ƙarshe: kuma, abin da kake gani, ka rubuta a littafi, ka aika shi ga ikilisiyoyi bakwai da suke a Asiya; zuwa Afisa, da zuwa Simirna, da zuwa Pergamos, da zuwa Tiyatira, da zuwa Sardis, da zuwa Filadelfiya, da zuwa Laodikiya. Wahayi 1:1–11.